

Косівський інститут прикладного декоративного мистецтва

Силабус
навчальної дисципліни
Історія та культура України

ОП: ДМ, 1-ий-2-ий семестр.

Викладач: Книш Богдана Василівна

Заняття: аудиторія № 16

Дистанційне навчання - на платформі Zoom

Консультації: понеділок 11.30- 12.30 в аудиторії № 2 або листуванням на

Email: bogdana1973@gmail.com

Нормативна дисципліна 1 курсу, 1-2 семестр, одна пара в тиждень

Підсумковий контроль: 1 семестр – залік, 2 семестр – екзамен у формі онлайн-тесту в google form

Вивчення історії та художньої культури України полягає в особистісному художньо-естетичному розвитку студентів, формуванні у них світоглядних орієнтацій і компетенцій у сфері художньої культури, вихованні потреби у творчій самореалізації та духовному самовдосконаленні в процесі опанування цінностями української сторичної та культурно-мистецької спадщини. Тематика курсу сформована відповідно до стандарту та Освітньої програми. Враховано міжпредметний зв'язок теоретичних та практичних предметів професійного навчання.

Метою навчальної дисципліни «Історія та культура України» є ознайомлення студентів із історичною та культурною національною спадщиною, із домінантними явищами культури, із чинниками формування культурних взаємозв'язків.

Основним **завданням** курсу є засвоєння структури, періодизації та основоположних понять історії культури.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- періодизацію історії та культури України
- джерельну базу курсу;
- головні характеристики, особливості та специфіку періодів та явищ;

вміти:

- виявляти спільне та відмінне у світовій та українській культурах;
- визначати напрями культурного розвитку українців;
- проводити паралелі на різних етапах культурного розвитку етносів, у конкретних сферах суспільного життя: мистецтві, релігії, моралі, науці, економіці, техніці, праві тощо.

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів та характеризується певною невизначеністю умов.

Загальні компетентності дисципліни:

ЗК 2. Здатність зберігати і примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 12. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Програмні результати навчання:

ПРН 9. Застосовувати знання з історії мистецтв у професійній діяльності, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід.

ПРН 16. Розуміти вагому роль українських етномистецьких традицій у стильових рішеннях творів образотворчого, декоративного та сучасного візуального мистецтва.

ПРН 17. Популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, а також сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної самоідентифікації.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН КУРСУ

№ Тиждень	Назва теми	Завдання	Самостійна робота
-----------	------------	----------	-------------------

Модуль 1			
Змістовий модуль 1. Українська національна культура в історичному контексті			
1 сем. 1,2	Т.1. Давня історія України та ранні форми культури. Становлення світогляду українців	<i>Опрацювати текст лекції</i>	1,2,3,6,12
3	Т.2. Національна ідентичність українців. Джерела формування та взаємовпливи	<i>Участь в обговоренні</i>	1,2,5-12
4	Т.3. Українська народна культура в історичному контексті.	<i>Опрацювати текст лекції</i>	1,2,3-12
5	Т.4. Етнографічне районування. Народне мистецтво	<i>Семінарське заняття</i>	1,2,3-12
Змістовий модуль 2. Історія та культура України найдавніших часів			
6,	Т.5 Трипільська культура: відкриття, дослідники, культурно - цивілізаційні здобутки.	<i>Участь в обговоренні</i>	1,2,4-12
7	Т.6. Історія та художня культура скіфів на теренах України	<i>Опрацювати текст лекції</i>	
Змістовий модуль 3. Україна-Русь в історичному та культурному контексті			
8	Т.7 Освіта та розвиток міст періоду Русі	<i>Опрацювати текст лекції</i>	1,3,5-12
9	Т 8. Мистецтво України Русі	<i>Семінарське заняття</i>	1,3,5-12
Модуль 2			
Змістовий модуль 4. Історія та культура України епохи Ренесансу			
11	Т.9. Становлення та утвердження ренесансно-реформаційних ідей в Україні.	<i>Опрацювати текст лекції</i>	1,3-11
12	Т.10. Художня культура епохи Відродження в Україні.	<i>Участь в обговоренні</i>	
Змістовий модуль 5. Історія та культура України XVII- XVIII ст.			
13	Т.11. Історичні передумови та ознаки барокової культури України	<i>Опрацювати текст лекції</i>	1,3-11
14,15	Т.12. Історія та художня культура козацького бароко	<i>Семінарське заняття</i>	1,3-11
Модуль 3			
Змістовий модуль 6. Історія та культура XIX ст.			
2 сем. 1	Т.13. Історичні передумови романтизму як культурної епохи	<i>Участь в обговоренні</i>	1,3-11
2,3	Т.14. Історія української художньої культури XIX ст. Періоди та стилі	<i>Опрацювати текст лекції</i>	1,3,5-11
4	Т.15. Світочі української історії та культури XIX - початку XX ст.	<i>Семінарське заняття</i>	
Змістовий модуль 7. Історичні та культурні домінанти в Україні початку XX ст.			
5	Т.16. Історичні передумови національного відродження України на початку XX ст.	<i>Опрацювати текст лекції</i>	1,3,6,7,8,9

6	Т.17. Традиція та ідеї авангарду а українській культурі початку ХХ ст.	<i>Семінарське заняття</i>	
Модуль 4			
Змістовий модуль 8. Історія та культура України часів тоталітаризму			
7,8,9	Т.18. Історія та художня культура України ХХ ст. Періодизація та визначні явища	<i>Участь в обговоренні</i>	1,3,6,7,8,9
11	Т.19. Українські шестидесятники.	<i>Опрацювати текст лекції</i>	1,3,6,7,8,9
Змістовий модуль 9 Історія та культура незалежної України			
12	Т.20. Історія та культура українців діаспори	<i>Участь в обговоренні</i>	1,3,8,
13,14	Т.21. Історія та культура з часів незалежної України	<i>Опрацювати текст лекції</i>	1,3-8
15,16	Т.22. Сучасна історія та культурні події України	<i>Участь в обговоренні</i>	

Теми семінарських занять:

1. Світогляд українського народу і народне мистецтво
2. Трипільська культура та її феномен
3. Історія та культура Руси-України
4. Епоха Відродження, ренесансний стиль життя в Україні
5. Козаччина як історичне та культурне явище
6. Історія та культура України ХVІІІ
7. Романтизм в Україні та його національно-культурний розвиток
8. Національний стиль в українській художній культурі
9. Традиція та ідеї авангарду в українській історії та культурі початку ХХ ст.
10. Історія та культура України ХХ ст. Періодизація та визначні явища
11. Українська культура ХХІ ст. Особистості та художньо-мистецькі явища

Політика курсу

Вимоги викладача та правила поведінки студентів на заняттях.

1. Комунікація та спільна співпраця є важливими компонентами засвоєння знань і професійних компетентностей під час вивчення курсу. Студент і викладач несуть спільну відповідальність за створення безпечного і сприятливого навчального середовища.
2. Студент зобов'язаний відвідувати всі аудиторні заняття та брати активну участь у навчальному процесі.
3. Недопустимі пропуски та запізнення студентами аудиторних занять. У разі пропуску заняття без поважних причин, які задокументовані, оцінка за проміжний контроль автоматично знижується на 10 %. Якщо пропуски становлять більше 50 % аудиторних занять то вважається, що такий студент не засвоїв програмовий матеріал курсу в повному обсязі, тому кількість балів на модульному контролі може становити не більше 60 балів.
4. В межах самостійної роботи студенти опрацьовують задані завдання, вивчають додатковий матеріал за темою, виконують практичні роботи для самоконтролю та з метою перевірки засвоєння ними знань та набутих навичок.
5. Студенти зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності при виконанні практичних, самостійних, індивідуальних та контрольних завдань. У випадку списування і плагіату при виконанні завдання, студент отримує незадовільну оцінку. У разі повторного списування чи виявлення плагіату студент не допускається до семестрового заліку чи екзамену. Детальніше про академічну доброчесність читайте в «Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти» за посиланням:

6. Студент має право звертатися до викладача за додатковим поясненням матеріалу курсу чи змісту практичних завдань протягом робочого часу усно, по електронній пошті або засобами повідомлень. За потребою студентів викладач призначає консультацію для аналізу практичної чи самостійної чи роботи студента. Відвідування таких консультацій за бажанням студента.

Політика виставлення балів

При оцінюванні враховуються бали, набрані на поточному та підсумковому контролі, за самостійну роботу.

На результат оцінювання також впливає присутність студента на заняттях та його активність під час практичної роботи. У разі пропуску заняття (занять) без поважних причин, які задокументовані, оцінка за проміжний контроль автоматично знижується на 10 %. Якщо пропуски становлять більше 50 % аудиторних занять то вважається, що такий студент не засвоїв програмовий матеріал курсу в повному обсязі, тому загальна кількість балів на підсумковому модульному контролі може становити не більше 60 балів.

Оцінювання результатів виконання завдань (підсумкові та поточні) відбуваються у формі заліків та іспитів. Поточне оцінювання на основі практичних занять: семінари, презентації, тести, контрольні роботи. Завдання, виконані в рамках курсу, оцінюються за накопичувальною системою за результатами поточного та підсумкового контролю та на підставі наступних критеріїв:

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка за національною шкалою	Сума балів	Оцінка ECTS	Визначення
Відмінно	90-100	A	Студент отримує при повній і вичерпній відповіді на поставлене питання, з урахуванням загальних і конкретних тенденцій та фактів, названих прізвищ, дат появи та назв різних історичних та культурних явищ, причин та наслідків подій, що сприяли чи не сприяли їх появі.
Добре	74-89	BC	Студент може отримати при неповній відповіді на поставлене питання, з урахуванням загальних і конкретних тенденцій розвитку історичних та культурних процесів та фактів, не всіх названих прізвищ, не всіх дат появи та назв різних мистецьких творів, причин та наслідків подій, що сприяли чи не сприяли їх появі.
Задовільно	60-73	D	Студент може отримати при слабкій відповіді на поставлене питання, без урахування загальних і конкретних тенденцій розвитку історичних процесів та фактів, з мінімальною кількістю названих прізвищ, з слабким уточненням дат, появи та назв різних причин та наслідків подій, що сприяли їх появі.
Незадовільно	35-59	FX	Студент може отримати за умови, якщо він дає слабку відповідь на поставлене питання, без урахування загальних і конкретних тенденцій розвитку історичних процесів та фактів, з мінімальною кількістю названих прізвищ, без уточнення дат появи та назв, причин та наслідків подій, що сприяли їх виникненню.
Незадовільно	0-34	F	Студент може отримати за умови, якщо він дає дуже слабку відповідь на поставлене питання, без урахування загальних і конкретних тенденцій розвитку історії, процесів та фактів, без названих прізвищ, без уточнення дат появи та назв різних мистецьких творів, причин та наслідків подій, що сприяли їх виникненню.

Поточний контроль знань			Підсумковий контроль		Сума
Модуль 1			залік	екзамен	
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3			
15	10	15			
Модуль 2			30		
Змістовий модуль 4	Змістовий модуль 5				
15	15				
Модуль 3					
Змістовий модуль 6	Змістовий модуль 7				
15	15				
Модуль 4			30	40	100
Змістовий модуль 8	Змістовий модуль 9				
15	15				

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Екзамен, курсовий проект (робота), практика	залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Підсумковий контроль знань

Екзамен складається із тесту з комплексу ілюстрацій, що охоплюють визначні явища історії та культури України.

Основна література для вивчення дисципліни

1. Білоцерківський В.Я., Шейко В.М. Історія української культури. Навч. посіб. – К.: Знання, 2009 – 413с.
2. Еко Умберто Історія європейської цивілізації. У 8 томах. К.; Фоліо. 2020.
3. Залізник Л. Стародавня історія України. – К.; Темпора, 2019. – 640 с.
4. Історія світової культури: Навч. посіб. / Керівник авт. колективу Л.Т. Левчук. — 3-тє вид., перероб. і доп. — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 400 с.

5. Історія української культури / За заг. ред. І. Крип'якевича. – 4-те видання. – К.: Либідь, 2002. – 656 с.
6. Історія української культури : навч. посіб. / за ред. проф. В. П. Мельника, М. В. Кашуби і А. В. Яртия ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, Філософ. ф-т. – Л. : ЛНУ ім. Івана Франка, 2012. – 480 с.
7. Історія української культури: у 5 томах. – К.: Наукова думка, 2001–Т.1.–1134 с., Т.2– 847 с., Т.3, 2003–1245 с. Т. 4. Кн. 1. – 2008. – 1006 с., Т 4. Кн. 2. – 2005.
8. Попович М.В. Нарис історії культури України. – К.: АртЕк, 2001. – 728с.
9. Семчишин М. Тисяча років української культури. – К., 1996. – 689 с.
10. Старченко Н. Українські світи Речі Посполитої. Історії про історію. К.: Laurus, 2021. – 616 с.
11. Українська культура: Лекції за редакцією Дмитра Антоновича / Упор. С.В. Ульяновська. – К.: Либідь, 1993. – 592с.
12. Черненко О., Моця О., Бубенок О. Історія цивілізації. Україна. Т.2. Від Русі до Галицького князівства (900–1256) К.; Фоліо, 2021. – 590 с.

Корисні джерела вивчення дисципліни:

- Цикл фільмів «Невідома Україна. Нариси історії»
<https://www.youtube.com/watch?v=9PZ9fUnvXcY&list=PLAD668906F49BD5D3>
- Платформа «Ковчег -Україна» <https://www.kovcheg.ua/uk>
- Цикл передач Марка Роберта Стеха «Очима культури»
https://www.youtube.com/watch?v=opTcmOH7dIQ&list=PLI_fVHw7K9aaYNZPOLmDtKSUIP3csD-Du

ЗМІНИ В ОРГАНІЗАЦІЇ ЦЬОГО КУРСУ ЗАДЛЯ ЕФЕКТИВНОГО НАВЧАННЯ Є ВИКЛЮЧНИМ ПРАВОМ ВИКЛАДАЧА. ЦІ ЗМІНИ, ОДНАК, НЕ МОЖУТЬ СТОСУВАТИСЬ МЕТИ, РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ, А ТАКОЖ ПОЛІТИКИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ.

Книш Богдана Василівна, доцент кафедри історії мистецтв та соціально-гуманітарних дисциплін КІПДМ ЛНАМ, кандидат мистецтвознавства.